

Obejrzyj za zgodą rodziców:

<https://www.youtube.com/watch?v=wwmmPLZJ5rw>

https://www.youtube.com/watch?v=pofy4_FZjCo

Lekcja 38

Temat: Zanim powstała Polska.

Pierwsze ślady bytowania człowieka na ziemiach pol. pochodzą sprzed ok. 400-500 tys. lat (Trzebnica) i są związane z *homo erectus*.

Następne to środkowo paleolityczne znaleziska sprzed ok. 200-40 tys. lat odkryte w południowej Polsce (gł. okolice Krakowa, jaskinie pod Ojcowem), pozostałości obozowisk człowieka neandertalskiego trudniącego się łowiectwem, z ok. 38 000-8300 p.n.e.

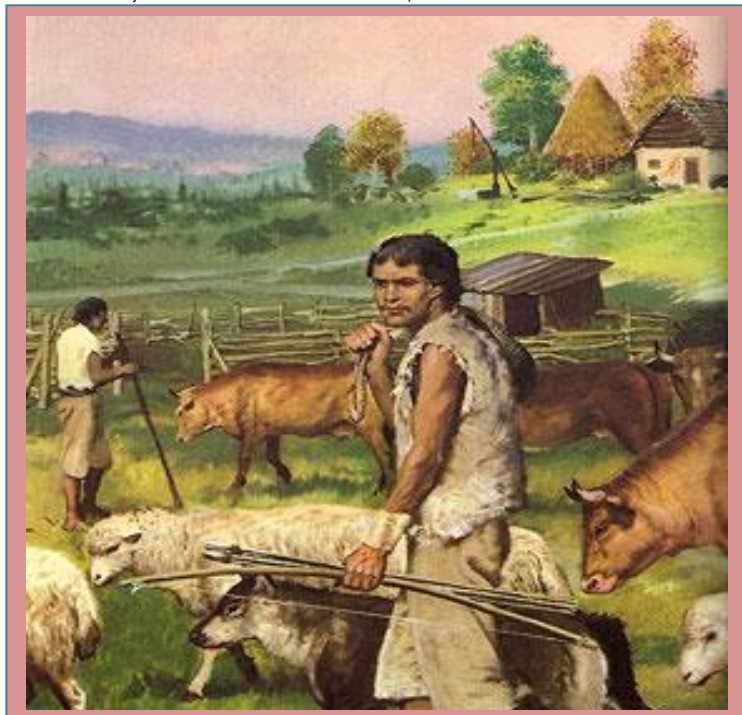
Okres gospodarki łowiecko-zbierackiej kończy okres mezolitu.

Około 4500 p.n.e. rozpoczął się okres neolitu z gospodarką rolniczą. Wówczas przybyły z południa na nasze ziemie plemiona rolników-hodowców.

Źródło: [https://www.google.com/search?q=%C5%BBycie+codziennie+w+osadzie+neolitycznej+\(rys.+Zdenek+Burian:+%E2%80%9EPradzieje+cz%C5%82owieka%22+MULTICO+1993\)&source=lnms&tbm=isch&](https://www.google.com/search?q=%C5%BBycie+codziennie+w+osadzie+neolitycznej+(rys.+Zdenek+Burian:+%E2%80%9EPradzieje+cz%C5%82owieka%22+MULTICO+1993)&source=lnms&tbm=isch&)

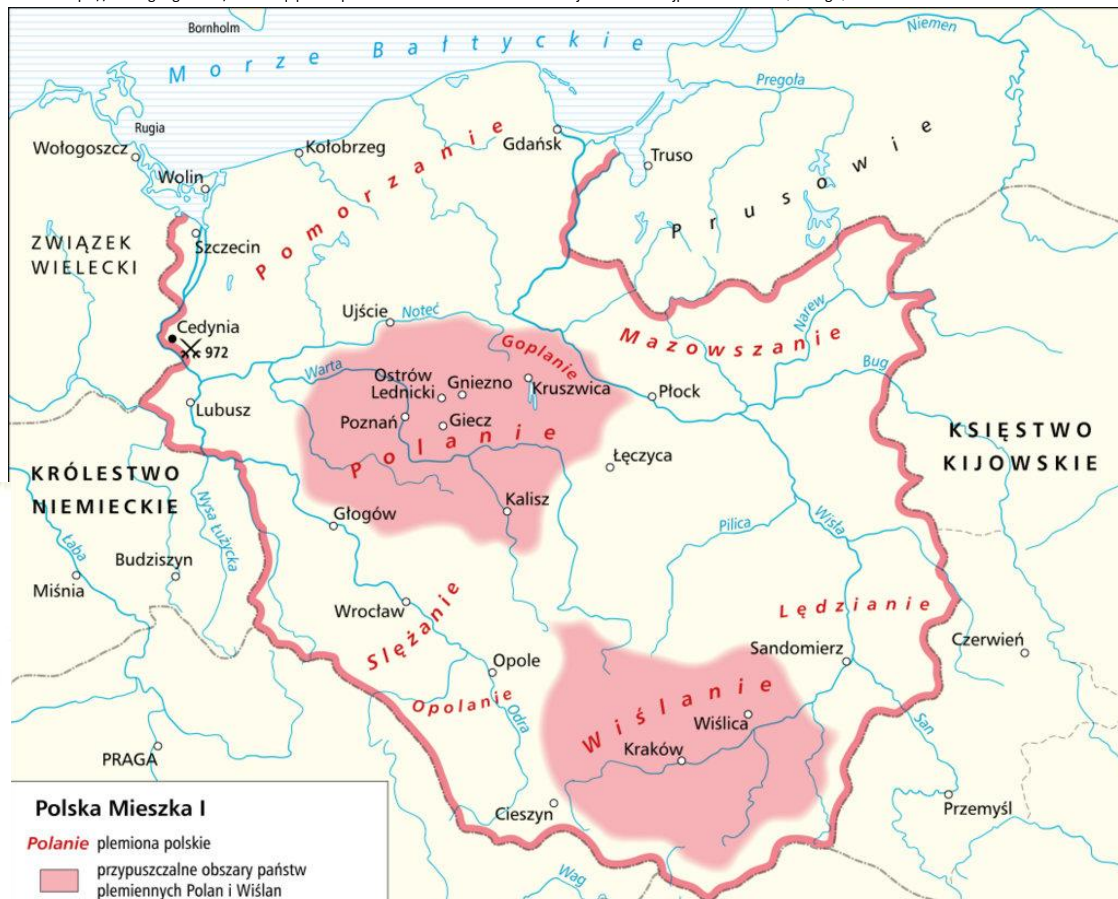

Budowa domostw w prahistorycznej osadzie z II-I tysiąclecia p.n.e. (rys. Zdenek Burian: „Pradzieje człowieka” MULTICO 1993)

Życie codzienne w osadzie neolitycznej (rys. Zdenek Burian: „Pradzieje człowieka” MULTICO 1993)

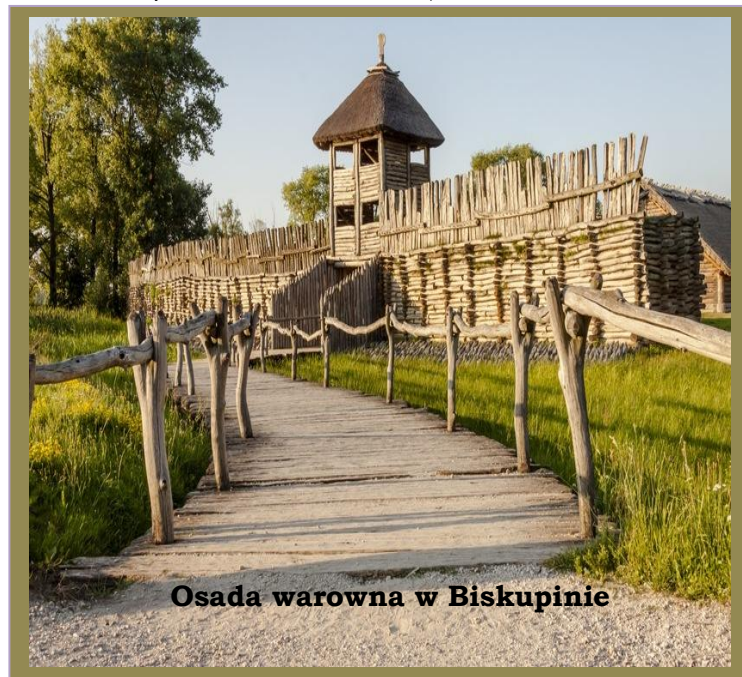
1. W VI wieku na ziemie polskie przybyli Słowianie, budowali oni swoje osady niedaleko rzek, ponieważ były one dobrym szlakiem handlowym.
2. Czterema najważniejszymi plemionami słowiańskimi byli: Polanie, Wiślanie, Łędzianie i Mazowszanie i Ślązanie.

3. Polanie osiedlili się nad środkową Wartą, w X wieku podbili pozostałe plemiona, w ten sposób stworzyli państwo, które z czasem nazwano Polską.

Wnętrze prahistorycznej chaty z II-I tysiąclecia p.n.e.
(rys. Zdenek Burian: „Pradzieje człowieka” MULTICO 1993)

Osada warowna w Biskupinie

- 4. Słowianie w czasie prac posługiwali się : radłem, sierpem, żarnami.
- 5. Dawni mieszkańcy ziem polskich byli poganami, czcili wielu bogów.

Najważniejszymi bogami Słowian byli:

Swaróg – pan słońca i ognia

Perun – władał burzami

Świętowid – przez niektóre plemiona uważany był za najważniejsze bóstwo

DO PRZECZYTANIA – DLA ZAINTERESOWANYCH

Weles - bóg magii, przysięgi, zjawisk nadprzyrodzonych i zaświatów. Czasem pojawiał się jako czarny kozioł, czasem jako starzec z długą siwą brodą. Zamieszkiwał w Nawii (zaświaty), gdzie pasł dusze ludzkie.

Mokosz - opiekunka kobiet, bogini płodności. Przedstawiana jako piękna, dorodna kobieta z wrzecionem przędąca nić losu ludzkiego albo z rogiem do picia.

Dadźbog - bóg ognia, słońca i bogactwa.

Jarowit - bóg wojny noszący złotą tarczę.

Jaryło - bóg wiosny, miłości i płodności. Był to urokliwy młodzieniec w białych szatach i wieńcu z ziół trzymający w prawej ręce ludzką głowę, a w lewej kłosa żyta. Jeździł na białym rumaku.

Radogost - bóg ognia, plodów rolnych i gościnności. Brak przekazów jak był wyobrażany.

Rujewit - bóg wojny i płodności, opiekun siły życiowej. Jego symbolem była jaskółka.

Swarożyc - bóg ognia, syn Swaroga. Był widziany w płomieniach ognia. Składano mu ofiary ze zmarłych i bano się go obrazić, bo rozgniewany zsyłał pożar.

Trzyglów - bóg wojny i sztormów. Miał 3 twarze. Jeździł na czarnym wróżebnym koniu.

Trojan - być może był utożsamiany z Trzyglowem. Brak jest przekazów o nim.

6. Około 830 roku powstało na Morawach Państwo Wielkomorawskie

„Nasz naród jest ochrzczony, ale nie ma jeszcze nauczyciela. Nie rozumiemy ani greki, ani łaciny. (...) Nie znamy liter ani ich znaczenia; przyślij więc nam nauczycieli, którzy dadzą poznać słowa Pisma Świętego oraz ich sens” (Rościśław, książę Moraw, rok 862 n.e.).

CYRYL (827-869 n.e., właściwe imię Konstantyn) i **METODY** (825-885 n.e.) urodzili się w arystokratycznej rodzinie w Tesalonikach w Grecji. W mieście tym posługiwano się wówczas dwoma językami – greckim oraz pewną odmianą słowiańskiego.

